

DR
Direktionssekretariatet
DR Byen
Emil Holms Kanal 20
0999 København C.

København den 12. oktober 2007

Klage over skjult reklame for køkkenfirmaet Invita i programmet Hammerslag sendt på DR1

Finn Andersen har ved mail af 23. juli 2007 indgivet en klage til Radio- og tv-nævnet med anbringende om skjult reklame for køkkenfirmaet Invita i programmet Hammerslag sendt den 23. juli 2007 på DR1.

Finn Andersen har anført følgende kommentarer i sin klage:

" I udsendelsen Hammerslag kl. 20 i huset lidt uden for Horsens oplyser programværtten ved gennemgang af boligens badeværelse at skabelementerne er Invita, det samme gør han i køkkenet, som er samme leverandør. Denne oplysning er ikke relevant for at skulle vurdere boligens salgspris og er derfor efter min opfattelse en "skjult reklame". Hvis det skulle gives leverandøroplysninger for at kunne vejlede om boligenssalgspris ville det være relevant at nævne leverandører på de dyre og vigtige byggelementer som fx tagsten, mursten, gulve og vinduer. Men af udsendelse drejer sig om at skulle gætte prisen ud fra beliggenhed, størrelse og afslag i købsprisen og oplysninger om byggefejl er det en indirekte reklame at oplyse om en enkelt leverandør, og i de øvrige ejendomme der var med, blev der heller ikke oplyst om skabsleverandør."

Beskrivelse

DR har med sit hørings svar af 28. august 2007 tilsendt Radio- og tv-nævnet en dvd med programmet Hammerslag sendt den 23. juli 2007 på DR1.

I programmet, som varer ca. 28 minutter, skal to hold, bestående af ejendomsmæglere fra henholdsvis øst og vest Danmark, vurdere tre huse fra

Mediesekretariatet

Vognmagergade 10, 1.
1120 København K

Telefon 3318 6868
Telefax 3318 6869

radrad@mediesekretariatet.dk
www.mediesekretariatet.dk

CVR nr. 11 88 46 52

Bank: Jyske Bank
Reg.nr. 8109
Konto nr. 1002 295

forskellige steder i landet. Husene er blevet solgt, og det hold som kommer tættest på salgsprisen vinder.

I det påklagede program vurderes huse fra henholdsvis Silkeborg, Århus og Horsens. Programværten informerer holdene om, hvor husene ligger på beliggenhedsskalaen, antallet af kvadratmeter mv., hvorefter husene fremvises for holdene med bemærkninger om nogle af de momenter, som kan have relevans for vurderingen.

De to første huse er af ældre dato og programværten kommenterer hverken konkrete produkter eller producenter i forbindelse med fremvisningerne.

Det sidste hus er bygget i 2006 og fremstår moderne. I forbindelse med fremvisningen af badeværelset udtaler værten:

"Det er Invita-elementer".

Ved fremvisningen af køkkenet udtaler han bl.a.:

"...Køkkenet har jo alt i hvidvarer, Cappucino-maskine og amerikansk køleskab, stor ovn – bred ovn – fulgte med, tallerkenvarmer for at det ikke skal være løgn - og det er et Invita-køkken, induktionsplader det hér, og så er der jo centralstøvsuger i huset....".

Høringssvar

DR v/Generaldirektør Kenneth Plummer har i høringssvar af 28. august 2007 anført følgende kommentarer til Finn Andersens klage:

"...

Hammerslag har som ambition, at underholde, samt give seerne et indtryk af udviklingen på boligmarkedet. Det er ligeledes en målsætning at inspirere og vise nogle af de mange spændende muligheder, som vi danskere har for at indrette vores boliger i dag.

Det er således en del af programmets grundlag at nævne navne på produkter, producenter, fabrikanter eller designere, i det omfang det ud fra en redaktionel vurdering skønnes, at disse oplysninger er med til at fastsætte

boligens pris eller gøre det lettere for seerne, at hente inspiration til indretning af egen bolig.

I de senere år har rigtig mange danskere haft særlig fokus på indretning af køkkener og badeværelser. Ejendomsmæglerne, som deltager i programmets konkurrence, beder derfor typisk om at få disse oplysninger. Navne på producenter af elementer til netop disse to rum vil derfor jævnligt optræde i Hammerslag.

I den konkrete udsendelse nævner studieværten kun køkkenproducentens navn i et enkelt tilfælde. Dette skyldes, at køkkenerne i de to øvrige ejendomme, der indgår i udsendelsen, begge er af ældre dato og at det hverken er muligt eller relevant at identificere producenten.

Det samme gør sig gældende for producenten af elementer til badeværelset.

Det skal understreges, at firmaet Invita blot nævnes på en helt neutral måde uden fremhævelse af produktets kvalitet eller lignende.

Når programværten i Hammerslag ikke nævner producenter af for eksempel tagsten og mursten så hyppigt, skyldes det, at disse producenters navne kun sjældent bliver efterspurgt af de deltagende mæglere, ligesom redaktionen bag programmet vurderer, at producenternes navne ikke vil blive genkendt af seerne.

I de tilfælde, hvor vinduer, gulve eller sten er af en kvalitet, der adskiller sig fra det gængse, vil disse navne dog ofte også blive nævnt.

DR skal for god ordens skyld understrege, at der i forbindelse med produktionen af programmet sendt den 23. juli 2007 samt alle øvrige udgaver af programmet Hammerslag ikke har været nogen form for kontakt, samarbejde eller sponsoreringsaftale med nogen køkkenelement-producent-forhandler eller andre parter, ligesom der heller ikke har fundet medfinansiering sted for disse eller nogen andre parter. Hammerslag er produceret og fuld-finansieret af DR. Programmet er således ikke sponsoreret.

Sammenfattende kan det konkluderes, at der ikke er tale om skjult reklame i det firmaets navn ikke nævnes i "reklameøjemed" og fordi firmanavnet ikke fremhæves men alene nævnes neutralt og udelukkende af redaktionelle grunde."

Radio- og tv-nævnets vurdering

Radio- og tv-nævnet har i henhold til § 44, stk. 1, nr. 1, i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed jf. lovbekendtgørelse nr. 338 af 11. april 2007 på sit møde den 5. oktober 2007 behandlet sagen og skal udtale:

Finn Andersen har ved mail af 23. juli 2007 indgivet en klage til Radio- og tv-nævnet med anbringende om visningen af skjult reklame for køkkenfirmaet Invita i programmet Hammerslag sendt den 23. juli 2007 på DR1.

Klagen begrundes med, at programværten i sin gennemgang af et hus, som er solgt, oplyser, at skabelementerne i såvel køkken som i badeværelse er fra firmaet Invita. Klager finder, at denne oplysning udgør skjult reklame, idet programværten ikke omtaler andre relevante leverandører eller produkter i programmet.

I henhold til § 72 i radio- og fjernsynsloven og § 3, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1368 af 15. december 2005 om reklame og sponsorering i radio og fjernsyn, skal reklamer klart kunne identificeres som sådanne således, at de i indhold og præsentation adskiller sig fra ordinære programmer. Reklamer i fjernsyn må kun sendes i blokke, som skal placeres mellem programmerne, jf. reklamebekendtgørelsens § 4, stk. 1, 1. pkt. og radio- og fjernsynslovens § 73, stk. 1, 1. pkt.

Tv-reklamer, der udsendes i strid med reglerne, er således skjult reklame.

Ifølge direktiv 89/552 EØF, artikel 1 d, er definitionen på skjult reklame:

”mundtlig eller visuel fremhævelse af varer eller tjenesteydelser eller af en vareproducents eller en tjenesteydelsesleverandørs navn, varemærke eller aktiviteter i programmer, når fremhævelsen er tilsigtet fra tv-radiospredningsorganets side i reklame-øjemed og vil kunne vildlede offentligheden med hensyn til arten af denne fremhævelse. En fremhævelse anses navnlig for at være tilsigtet, når denne foretages mod vederlag eller lignende betaling.”

Der er altså tre kumulative betingelser, som skal være opfyldt: Fremhævelsen skal være tilsigtet fra tv-radiospredningsorganets side, den skal være i reklame-øjemed og vil kunne vildlede offentligheden med hensyn til arten af denne fremhævelse.

Da skjult reklame er tilsigtet kan det i praksis være vanskeligt at skelne mellem skjult reklame og lovlige henvisninger til varer m.v. Kommissionen har derfor i sin fortolkningsmeddelelse om visse aspekter ved bestemmelserne i direktivet om "Fjernsyn uden grænser" i forbindelse med tv-reklamer (2004/s 102/02) bestemt, at det er berettiget at anvende kriteriet "uberettiget fremhævelse" af varer eller en virksomheds varemærke eller navn m.v. Det urimelige kan bl.a. ligge i, at den pågældende vare fremhæves på en særlig måde. I den forbindelse må der tages hensyn til det redaktionelle indhold i udsendelser, disse elementer indsættes i. Hvis en vare fx fremhæves uden berettigelse i forhold til udsendelsens redaktionelle indhold eller på grund af en påvirkning, som det redaktionelle indhold er blevet udsat for i kommercielt øjemed, tyder det på, at der foreligger skjult reklame.

I programmet fremvises tre huse, hvoraf to er af ældre dato og ét er fra 2006. I husene af ældre dato omtaler programværtten hverken konkrete produktnavne eller producenter, men i det nye moderne hus nævner programværtten kort, at badeværelset har Invita-elementer, og at køkkenet er et Invita-køkken. Programværtten kommenterer hverken kvaliteten eller udseendet af elementerne og kommer heller ikke med anden rosende omtale heraf.

Det er Nævnets opfattelse, at programværtens oplysninger om, at badeværelse og køkken er fra Invita, er så neutrale, at det er tvivlsomt, hvorvidt oplysningen af producenten medfører, at der overhovedet er sket en fremhævelse af Invita. For det tilfælde at omtalen måtte vurderes som en fremhævelse, er det Nævnets vurdering, at fremhævelsen er redaktionelt berettiget, idet programværtten alene nævner Invita for at understrege, at huset er moderne og af en vis kvalitet, hvilket er relevant for prisfastsættelsen af huset. Dette understøttes af, at DR ikke har indgået aftaler med Invita eller andre producenter, og at programmet er produceret og fuldfinansieret af DR.

Med hensyn til det forhold, at programværtten ikke omtaler producenter af tagsten, mursten mv., som efter klages opfattelse ville være mere relevant for prisfastsættelsen end oplysninger om fx køkkenproducenter, oplyser DR, at disse producenters navne kun sjældent bliver efterspurgt af de deltagende mæglere, ligesom redaktionen bag programmet vurderer, at producenternes navne ikke vil blive genkendt af seerne. Nævnet er enig med DR i, at det i de fleste tilfælde ikke vil være relevant for seerne at få oplysninger om producenter af tagsten, mursten mv. Da programmet er lavet

for at inspirere og underholde seerne, vurderer Nævnet, at hensynet til disse må indgå som et væsentligt moment i de redaktionelle valg om fx hvilke oplysninger, der er relevante at give i programmet.

Nævnet finder derfor, at oplysningerne om, at køkken og badeværelse er fra køkkenfirmaet Invita, ikke udgør skjult reklame og derfor ikke er i strid med reklamebekendtgørelsens § 3, stk. 1.

På baggrund heraf træffer Radio- og tv-nævnet følgende

AFGØRELSE:

Programmet Hammerslag sendt den 23. juli 2007 på DR1 er i overensstemmelse med § 3, stk. 1, i reklamebekendtgørelsen.

Christian Scherfig
nævnnsformand

/Christina Sigvardt
nævnnssekretær